

Když se řekne doktor

Neznamená to automaticky lékař, aspoň tak to cítím. Doktor je ten, kdo vystudoval medicínu, kdežto lékař je své dennodenní rachotě víceméně oddán, ač (zejména v nemocniční či poliklinické praxi) nemívá na různých ustlání. Lékařů je nesrovnatelně méně než doktorů.

Dvojnásob to pak platí o psychiatrii, neb tam je často dost nesnadné určit skutečnou podstatu potíží toho kterého pacienta, natož mu účinně pomoci.

Jezdílal jsem před léty též jako pacient s lehkou nespavostí a jinými prkotinami na Zbraslav u Prahy za MUDr. Márii Krupovou, psychiatrickou tamtéž. Když nebylo v čekárně moc pacientů, ráda si povídala. Vzpomínala na své mládí, chovala detailní vzpomínky na kapacity české psychiatrie – prof. Dr. Vladimíra Vondráčka, doc. Dr. Svetozara Nevoletého a mnohé další. Vykládala o nich takové ty civilní historky, jaké si člověk nevymyslí. Sliboval jsem si, že její paměti zaznamenám a dám jim nějaký literární řád. Jenže jak to bývá – tak dlouho jsem si to sliboval, až se MUDr. Krupová odebrala na věčnost a mně nezbyla než touha si nafackovat, že jsem to nestihl. Až teď mi dochází, že se mi odvděčovala sem tam nějakými těmi zolpidemy a neuroly

za to, že jsem její vzpomínky neposlouchal, ale přímo hltal.

Od těch dob mám psychiatrii v lásce, přečetl jsem skoro vše od našich nejvýraznějších psychiatrických osobností (s přesahem k neurologii a neuropatologii) a občas, pravda, tento obor zneužívám též jako pacient. Jen tak zlehka; asi jako každý dvacátý – nikdy jsem se nezhroutil, nikdy jsem nepropadl nevratným závislostem, nikdy jsem nežral hlinu, tu a tam jsem experimentoval se společensky neakceptovatelnými látkami, ale vždy s vědomím, že je třeba včas skončit. Tím se lišíme my tzv. normálové od nenormálů. Kočírujeme svá traumata v rámci společenského smíchu i pláče a pak jdeme víceméně v klidu do práce, pokud nějakou máme.

Když jsme u toho, otravoval jsem před léty zhruba půl roku v rámci bandérny lapálie psychiatrickou, která byla opravdový formát. Jelikož brala i dětské pacienty, měla v čekárně ohrádku plnou plastových a plyšových potvůrek, aby se ratolesti nenudily. Mě během čekání v téhle místnosti, kde bývala nuda, standardní plakáty s popisy deprese a pár zoufalých fíkusů, opakovaně přitahovala chlupatá paruka s čertími rohy, nasazená zpravi-

dla na vykuleném plyšovém šimpanzovi. Taková jakoby rekvizita z Trošky. Jednou po poledni jsem tam byl sám (což se stalo vůbec poprvé), tudíž jsem neodolal a paruku si bleskově nasadil. Chtěl jsem ji obratem sundat, ale dveře se otevřely a MUDr. volala: „Pojďte dál!“

Je důležité říct, že s touhle lékařkou bývala švanda. Často jsme se smáli na plný plyn, aniž jsme tušili čemu. Tentokrát zachovala vážnost. Poptala se po zdraví, po práci, ptala se, jak se cítím v těch vedrech, jestli trpím úzkostmi. Úzkostmi ani ne, proč, ptám se. „No nedivte se,“ povídá, „vás křehkých mládenců je hodně. Syndrom ukradené koloběžky je jeden z nejčastějších, ono se to později může vyvinout v různé poruchy, jestli mi rozumíte.“ Nerozuměl jsem, nicméně jsme se bavili docela dlouho a já dávno zapomněl, co mám na hlavě. Lékařka mi to závěrem připomněla: „Tu paruku mi prosím potom vraťte na místo, chlapeček jedné pacientky je do ní zamilované. Tady máte recept a na shledanou!“

Potom se bez varování vdala někam k Brandýsu. Od té příhody jsem ji neviděl.

Emil Hakl
spisovatel